

Nationaal Coördinator Groningen

> Retouradres Postbus 3006 9701 DA Groningen

Aan:

NBO

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Bezoekadres
Paterswoldseweg 1
9726 BA Groningen

Postadres
Postbus 3006
9701 DA Groningen

Behandeld door

(10)(2e)

T (10)(2e)

(10)(2e)@nationaalcoordinatorgroningen.nl

Datum 23 mei 2018
Betreft Meerjarenprogrammabrief mei 2018

Ons kenmerk
NCG / (10)(2e)

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Aanleiding

In de Meerjarenprogramma-brief van 7 december 2017 is opgenomen dat tijdens het eerste kwartaal van 2018 een afweging zou worden gemaakt of de inspecties moesten worden doorgezet. Deze afweging heeft reeds plaatsgevonden en er is een voorstel gedaan om door te gaan met de inspecties. Dit voorstel heeft voorgeleggen in de maatschappelijke en bestuurlijke stuurgroep van 8 maart 2018. Op onderdelen van het voorstel is tijdens de stuurgroepen geen overeenstemming bereikt. Daarom is besloten om op 4 april 2018 een fysiek Nationaal Bestuurlijk Overleg (NBO) te laten plaatsvinden.

Om het inspectieprogramma niet te vertragen, heeft NCG voorafgaand aan de officiële besluitvorming in het NBO mandaat gekregen van de betreffende gemeenten om alvast te starten met het informeren van bewoners en het doen van de aanbesteding voor de inspecties van het tweede kwartaal van 2018. Voor het NBO van 4 april 2018 was het concept addendum op de Meerjarenprogramma-brief (7 december 2017) Q2 - Q4 2018 geagendeerd.¹ Tijdens het NBO is gebleken dat op dat moment geen besluitvorming kon plaatsvinden over het voorgeleggen stuk. Besluitvorming is uitgesteld, zodat meer informatie verzameld kon worden.

Kamerbrief

Op 29 maart 2018 heeft de Tweede Kamer een brief ontvangen met daarin de mededeling van het kabinet dat op zo kort mogelijke termijn de gaswinning uit het Groningenveld volledig wordt beëindigd.²

De beëindiging gaat in grote stappen. Op zijn laatst per oktober 2022, maar mogelijk al een jaar eerder, daalt het gaswinningsniveau tot onder de 12 mld Nm³. Afhankelijk van het effect van de verschillende maatregelen kan het winningsniveau vanaf oktober 2022 dan fors lager uitvallen. In de jaren daarna komt de nul in zicht.

¹ Inclusief erratum met kenmerk NCG / 18031819

² Kamerbrief 33529 nr 457 Gaswinning Groningenveld d.d. 29 maart 2018

Nationaal Coördinator
Groningen

Ons kenmerk
NCG / 18085288

Aan de bestuurlijke tafel Groningen Bovengronds heeft de minister een nadere toelichting gegeven. "Het kabinet heeft besloten dat de gaswinning uit het Groningenveld volledig wordt beëindigd.

Alleen door het wegnemen van de oorzaak van het aardbevingsrisico kunnen de veiligheid en de veiligheidsbeleving in Groningen op afzienbare termijn worden gegarandeerd. Het kabinet neemt daarom maatregelen om de gaswinning zo snel mogelijk af te bouwen.

Dor de maatregelen zal de gaswinning over 4 jaar bij een gemiddelde temperatuur reeds zijn gedaald naar 4 miljard Nm³.

Dat is een afname van ongeveer 80 procent ten opzichte van de huidige winning.

Als het aanvullende pakket maatregelen van het kabinet ook zijn vruchten afwerpt, zal de gaswinning over 4 jaar zelfs nog verder zijn gedaald.

In de jaren daarna wordt de gaswinning helemaal afgebouwd tot nul."

Het kabinet laat weten dat de veiligheid zeer sterk wordt verbeterd door het wegnemen van de oorzaak van de onveiligheid, maar niet onmiddellijk. Er zal met deskundigen en de regio overleg plaatsvinden hoe daarmee om te gaan in de overbruggingsperiode. Het kabinet spreekt over het opschorten van voorgenomen stappen. Daarop is advies gevraagd over het veiligheidsvoorzicht.

Onderzoeken KNMI, SodM, TNO en NEN en advies Mijnraad

Om te weten hoeveel de veiligheid verbetert, heeft de minister van EZK opdracht gegeven aan KNMI, SodM, TNO en NEN om de noodzakelijke analyses en berekeningen zo snel mogelijk uit te voeren. Het rapport van de partijen wordt rond de zomer verwacht. De Mijnraad zal een overkoepelend advies geven aan de hand van deze rapporten. De verwachting is dat met dit advies en deze rapporten de analyse kan worden gemaakt over de veiligheidsvoorzichten en wat de betekenis daarvan is voor de lopende versterkingsopgave en de maatregelen die nodig zijn om de veiligheid in de komende periode te garanderen. Het is evident dat onveilige huizen en gebouwen snel moeten worden versterkt. Het kabinet wil overige onomkeerbare stappen opschorten tot er meer duidelijk is over de veiligheid.

Vervolg versterkingsprogramma

De afgelopen weken heeft de minister samen met de burgemeesters van de tien Groninger gemeenten en de provincie Groningen aan de bestuurlijke tafel Groningen Bovengronds gesproken over hoe het nu verder gaat met het versterkingsprogramma. Aan deze gesprekken hebben ook de maatschappelijke organisaties als adviseur deel genomen.

Alle partijen juichen het besluit van het kabinet om zo spoedig mogelijk de winning van gas uit het Groningenveld te stoppen toe. De discussie richt zich op de vraag wat een en ander betekent voor de veiligheid en hoe dit zich vertaalt in de versterkingsaanpak. Daarbij is de vraag aan de orde welke sociale verplichtingen in deze zijn aangegaan met de bewoners (gewekte verwachtingen), maar ook de vraag van de samenhang in straten, buurten, wijken en dorpen. De vraag wat onomkeerbaar is, vraagt om een antwoord vanuit meerdere invalshoeken. De beantwoording hiervan door de bestuurlijke partijen vraagt meer tijd.

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Ons kenmerk
NCG / 18085288

Op 23 april hebben het Rijk, provincie en gemeenten de volgende afspraken gemaakt:

- De versterking of nieuwbouw van gebouwen uit het programma van 2016 (1.467 versterkingsadviezen), het programma Heft in eigen Hand, het scholenprogramma en een aantal pilots en transitieprojecten gaan door;
- Voor de eerste gebouwen uit het programma van 2017 (1.588 versterkingsadviezen) is het nog onduidelijk of de versterking doorgaat. De minister, tien Groninger gemeenten en de provincie Groningen hebben nog enkele weken nodig om informatie te verzamelen – welke maatregelen zijn nodig voor de veiligheid en kan versterken gecombineerd worden met wijk- en dorpsvernieuwing - en een beslissing te nemen;
- Voor de 1.581 woningen adressen in de engineeringsfase wordt gewacht op de resultaten van de onderzoeken om te bepalen of het versterkingsprogramma kan doorgaan. Dit programma wordt in ieder geval uitgesteld tot de zomer. Daarna wordt een besluit genomen over het versterkingsprogramma. Mochten de resultaten van het onderzoek en het advies nog niet beschikbaar zijn, dan bespreken partijen wat te doen.
- Voor het overige programma (inspectie en engineeringsprogramma op basis van de NPR 9998:2017) wordt gewacht op de resultaten van de onderzoeken en het advies. Met deze resultaten wordt de aanpak voor het versterkingsprogramma mogelijk verbeterd. Wat de nieuwe aanpak voor het versterkingsprogramma betekent dat wordt bekend in september 2018.
- Bovenstaande afspraken zijn inmiddels ook gecommuniceerd met de bewoners die het betreft. De bewoners die te horen hebben gekregen dat de versterkingsoperatie wordt voortgezet – soms met nieuwe impulsen, zoals de vliesgevelwoningen in Appingedam – hebben veelal opgelucht gereageerd. De boodschap dat er meer tijd nodig is om tot een afweging te komen heeft, blijkens de reacties, geleid tot nieuwe onzekerheid en de oproep om zo snel mogelijk duidelijk te bieden. Het is zeer gewenst dat deze oproep door alle betrokkenen goed verstaan wordt.

Het overleg op 23 april 2018 aan de Bestuurlijke Tafel Groningen Bovengronds heeft duidelijkheid geboden voor die woningen/panden waar de versterkingsadviezen gedeeld zijn. Voor het overige zijn de procedurele stappen vastgesteld, waarlangs de komende tijd besluiten genomen zullen worden.

Nationaal Coördinator
Groningen

Ons kenmerk
NCG / 18085288

Inspecties

Geconcludeerd is om in deze fase van herbezinning op de versterkingsopgave in ieder geval door te gaan met de inspecties.

Om te weten of gebouwen voldoen aan welke veiligheidsnorm ook, moeten er inspecties plaatsvinden. Onbekend is hoe groot de versterkingsopgave is, elke woning en elk gebouw moet worden geïnspecteerd en daarom kan niet worden gewacht totdat alle normen, kaders en kennis beschikbaar zijn. Om te zorgen dat dit programma geen vertraging oploopt, is het van belang om afspraken te maken over het toekomstige inspectieprogramma.

Analyse meest kwetsbare panden

Naar aanleiding van de bijeenkomst onder leiding van de Commissaris van de Koning inzake risicovolle gebouwen als voorbereiding op het bestuurlijk overleg op 22 mei 2018 is een vergelijking gemaakt tussen de eerste 4000 prioritair panden uit het HRA-materiaal van NAM en de kwetsbare panden zoals die in de bijeenkomst zijn gepresenteerd door NCG en CVW. De lijst van objecten, omvat in eerste instantie 4000 panden met de grootste kans om niet aan de veiligheidsnorm te voldoen bij een scenario van 24 Bcm/jaar vlakke productie. Zoals aangegeven blijven over het algemeen de meest kwetsbare panden ook het meest kwetsbaar bij lagere productie ('Tijdspad Kabinet') alhoewel het risico voor deze panden wel lager wordt.

De analyse heeft zich gericht op de batches uit de MJP programma's op volgorde van risico in vergelijking tot de HRA risico lijst. Uit de resultaten blijkt dat een gedeelte van de meest kwetsbare panden al in de inspectieprogramma's van de NCG zit. Echter is er de komende weken nadere analyse nodig om deze resultaten verder uit te werken. In het programma is ruimte gereserveerd voor een eventueel noodzakelijke bestelling in de prioritering.

Het inspectieprogramma voor het derde kwartaal is in intensief overleg met de diverse lokale stuurgroepen opgesteld en wordt op 31 mei 2018 voorgelegd aan de maatschappelijke en bestuurlijke stuurgroep. De kaarten van het programma worden meegezonden in de bijlage. Het advies van de stuurgroepen wordt meegenomen in het uiteindelijke advies aan de minister voor vaststelling.

Tegen deze achtergrond hebben Rijk, provincie Groningen en de 10 gemeenten ingestemd met:

- Het inspectieprogramma dat is opgezet voor het 2^e kwartaal 2018. CVW heeft de opdracht gekregen voor de aanbesteding richting de onderaannemers en bewoners zijn geïnformeerd;
- Het inspectieprogramma zal volgens risicoprioritering (van binnen naar buitenkwetsbare panden eerst, panden waar veel mensen komen, afmaken wat begonnen is) worden voortgezet. Nieuwe inzichten ten aanzien van risicovolle gebouwtypen, bijvoorbeeld naar aanleiding van actualisaties van HRA, resultaten van pilots zoals meerlaagse bouw of overige engineeringresultaten, kunnen leiden tot aanpassing van de prioritering van

Nationaal Coördinator
Groningen

Ons kenmerk
NCG / 18085288

- gebieden. In de programmering is reeds een deel gereserveerd voor dergelijke noodzakelijke bijstelling in de prioritering;³
- Elk kwartaal vindt afstemming plaats met de lokale stuurgroepen over de invulling van het inspectieprogramma. Het programma per kwartaal als geheel wordt ter advisering voorgelegd aan de bestuurlijke en maatschappelijke stuurgroep;
 - Aanpassen van het beleid ten aanzien van het vastklikken van de norm. Tot nu toe werd de norm op grond waarvan engineering plaatsvindt vastgeklikt bij de start van de inspectie. Gegeven de lopende onderzoeken, de adviesaanvraag en de discussie over de herziening van de versterkingsaanpak, wordt vanaf heden de norm vastgelegd op het moment voordat gestart wordt met de engineering. Het gaat hier om een nieuwe norm, waarin de nieuwste veiligheidsvooruitzichten (besluit van het kabinet, onderzoeken en advies) zijn verwerkt.⁴

Opgenomen kaarten

Er zijn gedetailleerde kaarten opgenomen over de invulling van het derde kwartaal. Bewoners van de aangewezen adressen voor de inspecties worden in de komende weken geïnformeerd over de bijeenkomsten. Het verzoek is dan ook om discreet om te gaan met deze kaarten.

Vervolg procedure

In deze brief is een stand van zaken gegeven en zijn de conclusies ten aanzien van de inspecties beschreven. Daarnaast benoemen we een wijziging ten aanzien van de normstelling bij engineering. Rijk, provincie en gemeenten hebben afspraken gemaakt over het verdere proces. De resultaten van dit proces kunnen van invloed zijn op de lopende aanpak. Voor zover daarvan sprake is, zal dit in een vervolg MJP brief worden vastgelegd.

Vriendelijke groet,

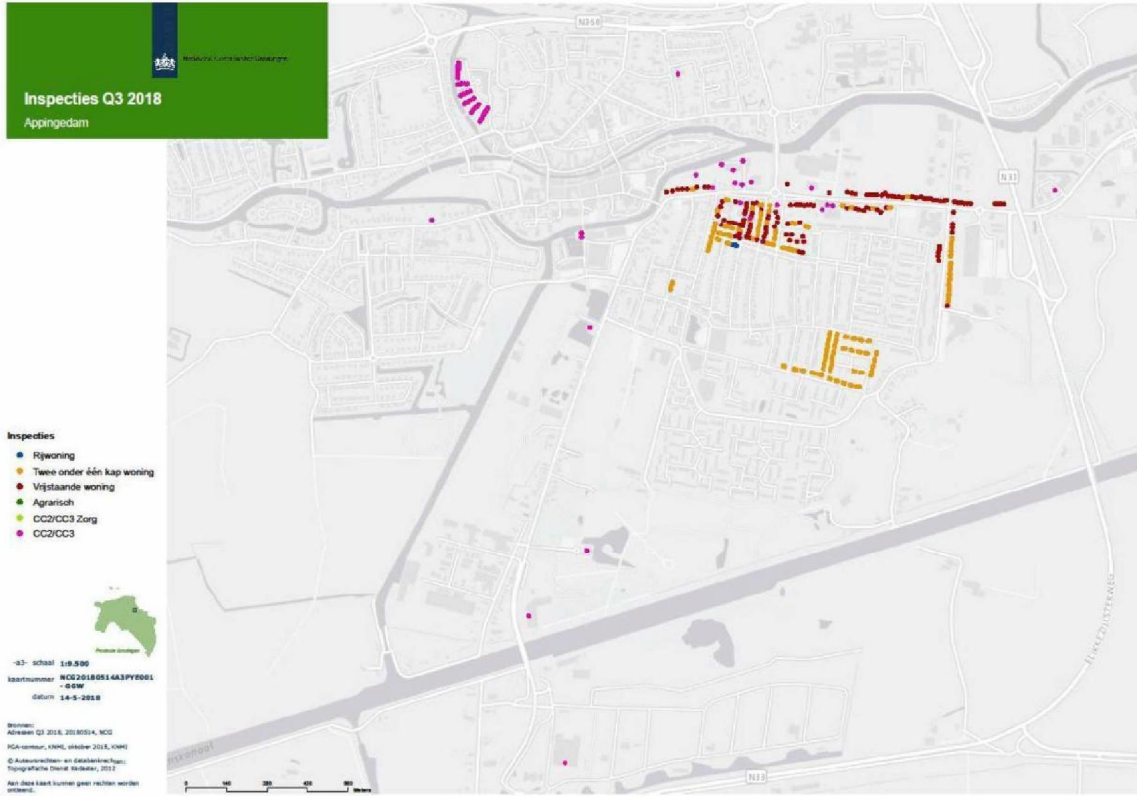
Hans Alders
Nationaal Coördinator Groningen

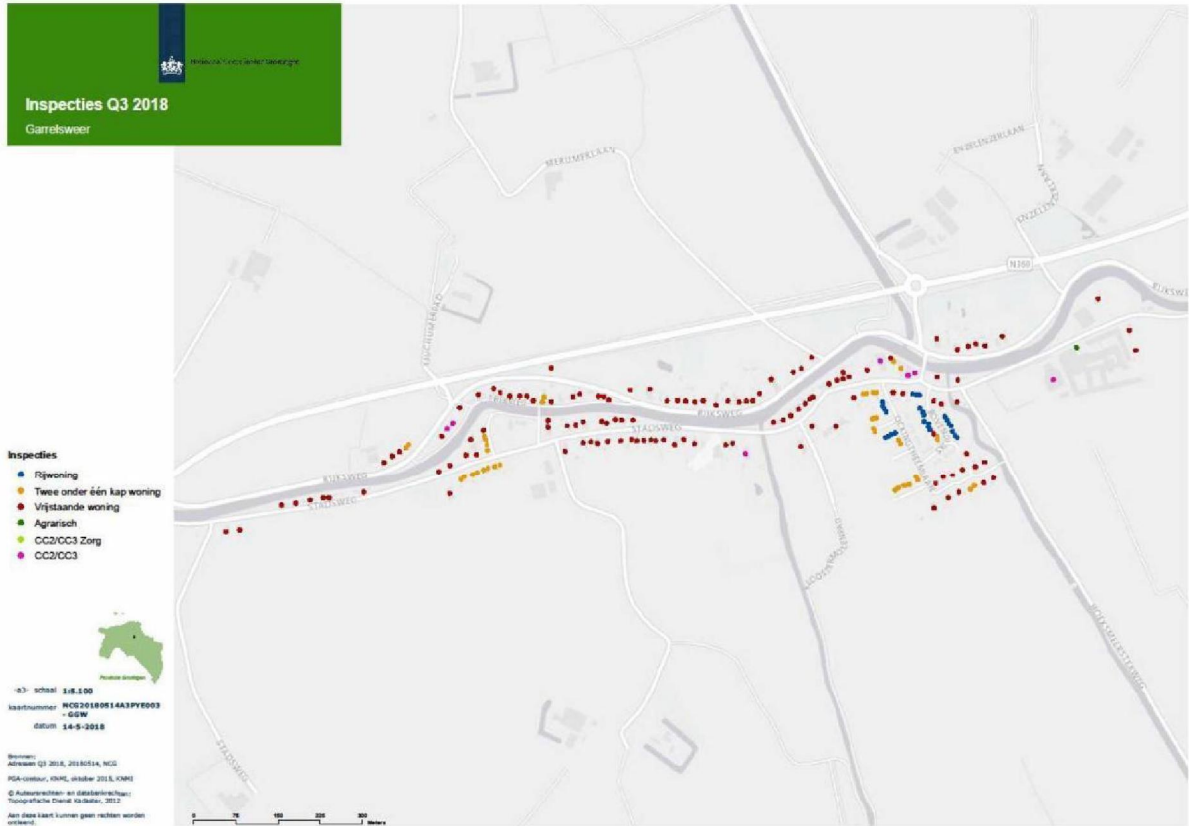
³ In het inspectieprogramma is voorzien in 10% discretionaire ruimte teneinde in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Dat biedt de mogelijkheid om snel vervolg te geven aan nieuwe inzichten.

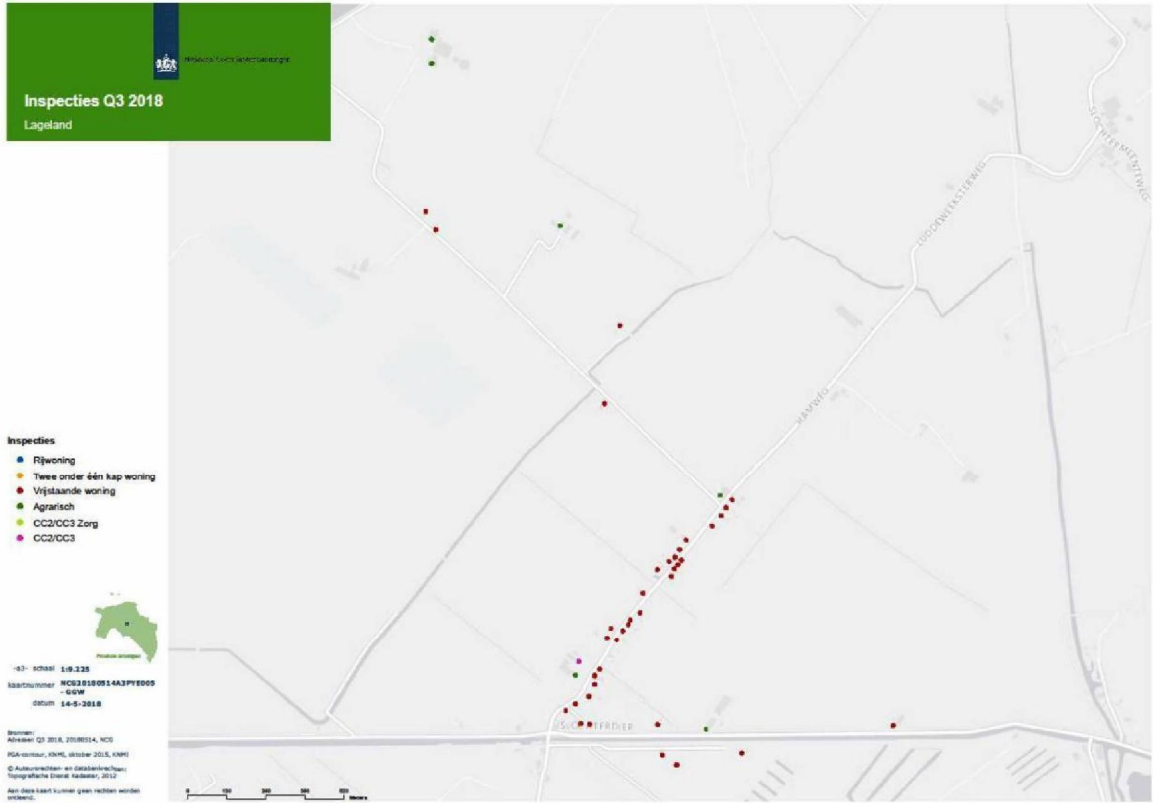
⁴ Op dit moment wordt bezien of het mogelijk is wel sterkteberekeningen te maken, zodat dit, zodra de nieuwste inzichten bekend zijn, sneller zal resulteren in versterkingsadviezen.

Bijlage I Inspectieprogramma derde kwartaal

Nationaal Coördinator

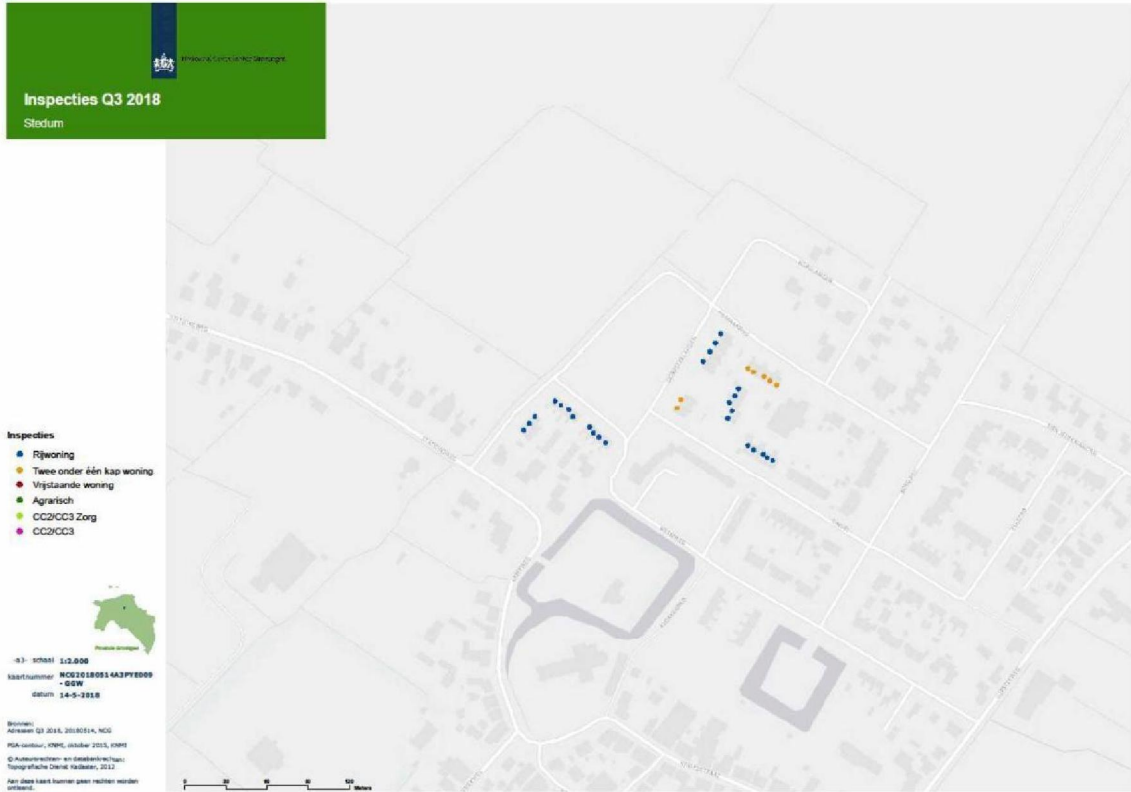
ator

nator

nator

